

Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3393 / 28.02.2017

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**Programa școlară
pentru disciplina**

**ISTORIA ȘI TRADIȚIILE MINORITĂȚII
POLONEZE**

Clasele a VI-a – a VII-a

București, 2017

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Istoria și tradițiile minorității poloneze* reprezintă o ofertă curriculară pentru clasele a VI-a și a VII a din învățământul gimnazial. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară *Om și societate*, având un buget de timp de 1 oră/săptămână.

Prin statutul său, disciplina *Istoria și tradițiile minorității poloneze* conturează cadrul favorabil pentru ca elevii să înțeleagă trecutul și prezentul comunității etnice din care fac parte și să participe activ la viața socială și culturală a acesteia. Ea promovează valori morale și civice prin intermediul cărora se construiește identitatea și se promovează dialogul intercultural.

Programa s-a construit având în vedere principiul coexistenței românilor și al minorităților conlocuitoare, care a marcat profund identitatea românească în ansamblu. Alte două principii complementare, care stau la baza acestei programe sunt multiperspectivitatea și interculturalitatea. Ele implică acceptarea și asumarea unor puncte de vedere diferite asupra unor evenimente comune care sunt interpretate în concordanță cu propriul bagaj cultural și istoric.

Aceste principii pot fi regăsite ca piloni ai educației istorice contemporane atât în documente românești de politică educațională, cât și în documente europene, dintre care cele mai relevante sunt:

- Convenția Cadru pentru protecția minorităților naționale (Consiliul Europei, 1.02.1995)
- Recomandarea Consiliului Europei privind predarea istoriei (15/2001)
- Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC)
- OMECT nr. 1529/18.07.2007 privind dezvoltarea problematicii diversității în curriculumul național
- Carta albă asupra dialogului intercultural (mai 2008, pct. 160).

Programa valorifică achizițiile dobândite în învățământul primar și propune o abordare axată pe dezvoltarea competențelor cheie europene. Opțiunile pe care le face programa școlară constituie elemente de suport pentru cele opt competențe, cu un accent pe cele care vizează *sensibilizare și exprimare culturală, competențele sociale și civice, a învăța să înveți, comunicare în limba maternă*.

Prin modelul de proiectare centrat pe competențe, elevii au mai multe ocazii să învețe împreună, folosind activitățile de învățare pentru a explora, a investiga și evalua probleme și teme, folosind diferite contexte de învățare, noile tehnologii și făcând legătura între diferitele obiecte de studiu.

La rândul lor, conținuturile propuse sunt menite să-i facă pe elevi să conștientizeze apartenența lor la spațiul cultural și istoric în care trăiesc, prin cunoașterea specificității etnice proprii și a contextului național și universal mai larg. Astfel, conținuturile propuse îmbină armonios istoria europeană cu istoria națională, locală și regională.

Structura programei școlare include, pe lângă Nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale.
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare.
- Conținuturi.
- Sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit identificarea și rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte particulare diverse.

Competențele generale sunt competențele dezvoltate prin studierea disciplinei în învățământul gimnazial.

Competențele specifice se formează pe parcursul unui an școlar, sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape în dobândirea acestora. Competențele specifice sunt însoțite de exemple de activități de învățare, care constituie modalități de organizare a activității didactice în scopul realizării competențelor. Programa școlară propune, cu caracter de exemplu, diferite tipuri de activități de învățare, care integrează strategii didactice și care valorifică experiența concretă a elevului. Cadrul didactic are libertatea de a utiliza exemplele de activități de învățare pe care le propune programa școlară, de a le completa sau de le înlocui, astfel încât acestea să asigure un demers didactic adecvat situației concrete de la clasă.

Conținuturile învățării sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază, mijloace informaționale prin care se urmărește realizarea competențelor. Modul de abordare propus integrează

istoria locală în istoria națională și pe aceasta în istoria universală. Alături de studierea evenimentelor, actuala programă propune o perspectivă culturală, oferind elevilor ocazia de a afla despre ocupații, mod de viață, obiceiuri, influențele reciproce sau despre conducătorii care le-au făcut onoare.

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în utilizarea programei școlare, oferind suport pentru proiectarea demersului didactic și pentru realizarea activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei și cu particularitățile de vârstă ale elevilor.

Competențe generale

- 1. Utilizarea adecvată a limbajului istoric în situații noi de comunicare**
- 2. Explorarea unei varietăți de surse istorice pentru a explica fapte și evenimente relevante pentru istoria minorității poloneze**
- 3. Valorizarea identității culturale prin participarea la viața comunității și la dialogul intercultural**

CLASA a VI-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Utilizarea adecvată a limbajului istoric în situații noi de comunicare

Clasa a VI-a
<p>1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică</p> <ul style="list-style-type: none">
- Alcătuirea de liste de cuvinte pe o temă indicat
- Povestirea unor evenimente/fapte istorice, utilizând termenii învățați, specifici istoriei și civilizației poloneze
- Povestirea unor evenimente semnificative din viața personală sau activitatea școlară, trăite sau proiectate în viitor, folosind verbe la timpuri potrivite
- Prezentarea unor albume personale cu fotografii din istoria familiei sau a comunității
- Lectura unor texte care ilustrează legătura dintre om și mediu (ocupații, locuințe, obiceiuri)
<p>1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse istorice</p> <ul style="list-style-type: none">
- Descrierea unor fotografii ilustrând locuri, clădiri, preocupări ale oamenilor din localitatea natală sau din alte regiuni
- Descrierea unor sărbători și obiceiuri locale
- Alcătuirea de biografii ale personalităților studiate
- Redactarea unor texte narative în care să se evidențieze atitudinea față de fapte/evenimente sau personalități din trecut
- Redactarea de texte având la bază modele ale unor personalități din istorie („Aș dori să fiu ca ...”).
<p>1.3. Elaborarea unor organizatori cognitivi - axe cronologice, scheme, diagrame, care înfățișează relațiile dintre achizițiile dobândite</p> <ul style="list-style-type: none">
- Alcătuirea de axe cronologice privind succesiunea unor evenimente/procese istorice
- Alcătuirea și prezentarea unei axe a timpului pe care să se reprezinte evenimente din viața personală, viața familiei sau istoria localității natale
- Alcătuirea și prezentarea arborelui genealogic al familiei, folosind o schemă dată
- Alcătuirea unui jurnal personal sau al clasei folosind enunțuri, desene, fotografii despre evenimente la care au participat în cadrul comunității

2. Explorarea unei varietăți de surse istorice pentru a explica fapte și evenimente relevante pentru istoria minorității poloneze

Clasa a VI-a
<p>2.1. Analiza hărților geografice și istorice pentru a identifica locuri cu semnificații istorice pentru comunitate</p> <ul style="list-style-type: none">
- Localizarea pe hartă a unor locuri/zona de importanță istorică pentru comunitatea poloneză.
- Exerciții de analiză a cadrului geografic și contextului social-politic corespunzător fiecărei perioade din istoria comunității poloneze.
- Familiarizarea cu simbolistica de bază pentru mediul cartografic (formele de relief, reprezentări convenționale pentru peisajul antropic și de geografie umană)

Clasa a VI-a

2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade din trecut

- Comentarea unor legende în care sunt menționate date, perioade de timp și nume de locuri
- Identificarea elementelor comune și a deosebirilor între comunitățile poloneze din România
- Culegerea unor legende, povestiri, anecdote
- Căutarea de surse de informare de încredere despre o temă istorică pusă în discuție

3. Valorizarea identității culturale prin participarea la viața comunității și la dialogul intercultural

Clasa a VI-a

3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc

- Realizarea unor albume sau postere despre localitatea natală, școala, locuri cunoscute/îndrăgite.
- Alcătuirea unei lucrări scrise despre vestigii istorice din localitate
- Alcătuirea unui ghid turistic al localității
- Realizarea unor expoziții de desene/picturi/colaje care arată felul în care au evoluat uneltele, armele, vestimentația oamenilor, arhitectura locuințelor
- Recunoașterea unor fotografii ilustrând locuri, clădiri, preocupări ale oamenilor din localitatea natală

3.2 Manifestarea unei atitudini civice deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi

- Participarea la dialoguri pe teme istorice, aducând în discuție informații sau exprimându-și propria părere despre evenimente și personalități istorice care aparțin altei culturi
- Realizarea unei expoziții de desene/picturi/colaje/fotografii în care să prezinte celelalte etnii din zonă
- Redactarea de texte având la baza modele ale unor personalități din istoria diferitelor etnii
- Discuție cu un reprezentant de seamă aparținând altei etnii

3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

- Vizionarea unor filme documentare despre trecutul minorității
- Proiectarea și realizarea unui colț muzeistic al clasei și utilizarea obiectelor colecționate în diferite ocazii.
- Realizarea de obiecte care pun în valoare meșteșuguri specifice minorității poloneze
- Realizarea unui repertoriu cu cântece specifice unor obiceiuri și tradiții ale comunității

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Trecutul și prezentul din jurul nostru □	<p>Originea, familia, apartenența la etnia poloneză Locul natal și regiunea în care trăiește <i>Studiu de caz:</i> istoria localității natale, legende despre denumirea localității sau a unei zone geografice în care trăiesc polonezi Denumirile etnice ale polonezilor din România: polon, polak, polonez.</p>
Epoci, evenimente și personalități	<p>Slavii și originea lor Așezarea slavilor în zonele în care trăiesc și astăzi Slavii de răsărit: teritoriul, triburile, limba, organizarea, ocupațiile, credința, diferențierile sociale</p> <p>Originea și așezarea polonezilor pe teritoriul României Locurile de unde au venit polonezii și perioadele stabilirii lor în diferitele zone ale României Polonezii din Bucovina. Polonezii din România. Influența mediului și a cadrului natural asupra păstrării identității naționale și conservării tradițiilor</p> <p>Începuturile statului polonez Primele izvoare scrise – Geograf Bawarski, Żywot Świetego Metodego, Kronika Galla Anonima Primele organizații statale – Państwo Polan, Państwo Wiślan Creștinarea Poloniei. Mieszko I Domnitorii Bolesław Chrobry, Bolesław Krzywousty, Władysław Łokietek Domnia lui Kazimierz Wielki – înființarea Academiei din Cracovia</p>
Cultură și patrimoniu	<p>Locuri istorice din comunitate Mănăstiri, străzi și case istorice din comunitate, monumente ale eroilor, monumente reprezentative ale comunității poloneze din România</p> <p>Elemente identitare Dialecte locale Arta populară: ocupații tradiționale ale polonezilor (cusut, țesut, croșetat), portul popular, instrumente muzicale, tradiții culinare Tradiții cu ocazia unor evenimente marcante din viața comunității: botez, logodnă, nuntă, înmormântare Viața religioasă Personalități reprezentative ale culturii poloneze</p>

*Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe.

CLASA a VII-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Utilizarea adecvată a limbajului istoric în situații noi de comunicare

Clasa a VII-a
1.1. Formularea unor texte explicative simple utilizând adecvat termeni specifici <ul style="list-style-type: none">
- Prezentarea unor evenimente istorice care pot constitui cauze ale altor evenimente
- Exerciții de identificare a cauzelor/consecințelor unor fapte/evenimente istorice
- Prezentarea stilului de viață al oamenilor din diferite perioade de timp
- Deducerea sensului unui cuvânt/termen istoric prin raportare la textul citit sau la mesajul audiat
- Alcătuirea unor glosare pe o temă indicată
1.2. Formularea unui punct de vedere în urma lecturării unor surse care prezintă puncte de vedere diferite <ul style="list-style-type: none">
- Discutarea unor biografii ale unor personalități din diferite domenii (istoric, literar, artistic)
- Realizarea unor proiecte de grup care să evidențieze rolul personalităților în derularea evenimentelor de însemnătate istorică
- Exerciții care solicită exprimarea opiniilor
1.3. Redactarea de texte diverse folosind aplicații digitale <ul style="list-style-type: none">
- Redactarea de eseuri pe teme istorice folosind instrumente digitale
- Alcătuirea unui ghid turistic folosind internetul și instrumentele digitale
- Realizarea unor postere/afișe pentru comemorarea/sărbătorirea unor evenimente/personalități folosind aplicațiile digitale
- Transcrierea unor interviuri orale înregistrate audio/video
- Elaborarea de texte literare, istorice, care să fie publicate în revista școlii

2. Explorarea unei varietăți de surse istorice pentru a explica fapte și evenimente relevante pentru istoria minorității poloneze

Clasa a VII-a
2.1. Formularea unui punct de vedere personal în urma analizei unor surse care prezintă puncte de vedere diferite despre aceleași fapte/procese istorice <ul style="list-style-type: none">
- Căutarea de surse de informare despre o temă istorică pusă în discuție
- Observarea dirijată a diferitelor tipuri de surse care să ofere informații din prezent și trecut, în timpul lecțiilor desfășurate în școala sau în afara ei (muzee, case memoriale, biblioteci)
- Familiarizare cu metoda interviului
2.2. Comentarea posibilelor diferențe de atitudine ale autorilor surselor în legătură cu prezentarea aceluiași fapte/procese istorice <ul style="list-style-type: none">
- Discuții în grup despre faptele petrecute în trecutul îndepărtat sau apropiat
- Formularea unor puncte de vedere proprii în urma interpretării unui text istoric sau a unei imagini cu semnificație istorică
- Discutarea unor cazuri reale sau imaginare care se referă la stereotipii
2.3. Aprecierea critică și estetică a operelor de artă, a spectacolelor, a obiectelor tradiționale ale minorității poloneze <ul style="list-style-type: none">
- Exerciții de prezentare a ceea ce i-a impresionat în legătură cu un aspect al vieții polonezilor
- Formularea unor aprecieri referitoare la aspecte ale identității culturale a polonezilor
- Realizarea planului unei dezbateri pe o temă cu conținut istoric, care să utilizeze informații și opinii personale despre aspectele culturale și istorice ale comunității poloneze
- Elaborarea unui text în care să se evidențieze atitudinea față de fapte/evenimente și personalități din trecut

3. Valorizarea identității culturale prin participarea la viața comunității și la dialogul intercultural

Clasa a VII-a

3.1. Aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural local care contribuie la valorificarea patrimoniului național

- *Valorificarea informațiilor dobândite prin vizite la muzee, case memoriale, situri arheologice*
- *Redactarea unor compuneri în care să fie exprimată atitudinea față de anumite elemente ale contextului cultural local și ale patrimoniului național*
- *Realizarea de proiecte finalizate cu elaborarea de portofolii pe următoarele teme: Datini și obiceiuri de iarnă la polonezi, comemorarea marilor scriitori polonezi, obiceiuri pascale la polonezi, ziua recoltei la polonezi*
- *Realizarea unor excursii tematice*

3.2. Valorizarea diversității etno-culturale, lingvistice, religioase, a respectului pentru alții, a sentimentului de toleranță

- *Realizarea unor afișe pentru promovarea diversității etno-culturale*
- *Selectarea, pe baza surselor istorice, a asemănărilor și deosebirilor între fapte/evenimente, personalități*
- *Relatarea unor experiențe pozitive și negative rezultate din contactul cu diferite comunități etnice*
- *Vizitarea unor organizații nongvernamentale și instituții ale statului, în scopul cunoașterii activității acestora*

3.3. Manifestarea interesului pentru conservarea și promovarea valorilor locale și a diversității culturale

- *Completarea unor jurnale de învățare după participarea la sărbători locale tradiționale sau prilejuite de evenimente istorice sau după vizitarea unor muzee și case memoriale*
- *Proiectarea și realizarea unui colț muzeistic al clasei și utilizarea obiectelor colecționate în diferite ocazii*
- *Realizarea unor expoziții de desene/picturi/colaje care arată felul în care au evoluat uneltele, armele, vestimentația oamenilor, arhitectura locuințelor*

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Epoci, evenimente și personalități	<p>Figuri legendare de voievozi, domnitori și conducători locali în cronici și povestiri istorice</p> <p>Războaiele cu Cavalerii Teutoni (1410) Dinastia Jagiellonilor Perioada dezmembrării Poloniei (1764-1795) Constituția de la 3 mai 1791</p>
Trecutul și prezentul din jurul nostru □	<p>Polonia în vremuri de restriște</p> <p>Renașterea culturală și emanciparea națională Józef Piłsudski</p> <p>Polonia în perioada interbelică</p> <p>Tragedia anilor '30; invazia asupra Poloniei Al Doilea Război Mondial <i>Studiu de caz:</i> Momente de solidaritate româno-poloneză</p> <p>Minoritatea poloneză din România</p> <p>Schimbările sociale și politice în România după 1989 și organizarea comunității poloneze Organizații sociale și societăți culturale Presa în limba poloneză Dezvoltarea învățământului după 1989. Perspective</p>
Cultură și patrimoniu	<p>Elemente identitare</p> <p>Arta populară: cântecul și dansul popular polonez, meșteșuguri tradiționale, încondeierea ouălor Viața religioasă Viața religioasă: tradiții cu ocazia unor sărbători religioase <i>Studiu de caz:</i> O sărbătoare locală Istoria învățământului în limba polonă Literatura și arta polonezilor din România: scriitori, poeți, critici literari, pictori, compozitori</p> <p>Contribuția comunității la patrimoniul național</p> <p>Model interetnic și interconfesional: interferențe între minoritatea poloneză și celelalte etnii conlocuitoare, imaginea <i>celuilalt</i></p> <p>Minoritatea în mileniul al III-lea. Integrare europeană</p>

*Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe.

Sugestii metodologice

Prin intermediul componentei sugestiile metodologice, programa școlară pentru disciplina *Istoria și tradițiile minorității polone* asigură orientarea activității profesorului în ceea ce privește formarea competențelor specifice și proiectarea demersului didactic adecvat unui program educațional care contribuie la profesionalizarea pentru un domeniu specific de activitate (ocupația conservare-restaurare bunuri culturale).

Proiectarea activității didactice

Lectura personalizată a programei școlare are scopul de a identifica modalitățile concrete de aplicare a programei școlare la un context educațional specific. Documentele de proiectare elaborate de către profesor - planificarea calendaristică și proiectul unității de învățare oferă răspunsuri la următoarele întrebări:

- În ce scop voi face? (sunt identificate, în acest fel, competențe în cadrul respectivei unități de învățare);
- Cum voi face? (sunt determinate activitățile de învățare; activitățile de învățare pot fi selectate dintre exemplele oferite de programa școlară sau pot fi propuse de către fiecare cadru didactic);
- Ce conținuturi voi folosi? (sunt selectate, concretizate și organizate conținuturile);
- Cu ce voi face? (sunt analizate resursele, de exemplu, resurse materiale, inclusiv resurse TIC, de timp, forme de organizare a clasei de elevi);
- Cât s-a realizat? (se stabilesc instrumentele de evaluare care trebuie să evidențieze progresul înregistrat de fiecare elev în raport cu el însuși pe parcursul dobândirii competențelor prevăzute de programă).

Elaborarea strategiilor de predare-învățare-evaluare

Pentru disciplina *Istoria și tradițiile minorității polone*, profesorul va avea în vedere utilizarea unor metode active care pot contribui la:

- crearea unui mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă;
- înțelegerea modului în care concepte specifice sau lanțuri operaționale specifice domeniului istoric se pot aplica în viața de fiecare zi;
- exersarea lucrului în echipă, a îndeplinirii unor roluri specifice în grupuri de lucru, a cooperării cu persoane diferite în realizarea unei sarcini de lucru;
- realizarea unor conexiuni cu achiziții dobândite de către elevi prin studiul altor discipline de învățământ (de exemplu: cultură civică, istorie, muzică);
- utilizarea, în activitatea didactică, a calculatorului ca mijloc modern de instruire, care permite utilizarea tehnologiei informației și a comunicațiilor în vederea desfășurării unor lecții interactive, atractive.

Având în vedere contextele de învățare prezentate, mai multe metode asigură copiilor înțelegerea lecturii și, implicit, favorizează utilizarea corectă a unor termeni de specialitate accesibili.

Un procedeu de folosit atunci când un subiect poate fi tratat din mai multe puncte de vedere este cel al „lentilelor” (înțelese ca abordări sau perspective). Elevilor li se dau aceleași materiale și una sau două „lentile” (perspective) prin care să le filtreze. Apoi elevii prezintă întregii clase ceea ce au descoperit. Restul clasei, fiindcă a studiat același material, formulează opinii despre cele prezentate, oferind și sugestii de completare.

Folosirea „lanțului de evenimente” ca organizator grafic este valoroasă pentru că organizează pașii unei proceduri, trasează/stabilește dezvoltarea intrigii într-o poveste sau într-un roman, documentează acțiunile unui personaj, înregistrează etapele importante ale unui eveniment. Folosit la istorie, acest organizator grafic ajută elevii să stabilească ordinea desfășurării unor evenimente sau acțiuni.

Comentariul este o formă de scriere, utilizată frecvent în învățarea limbilor, dar care poate fi folosită cu succes la alte obiecte de studiu în pregătirea unui referat sau ca parte inițială a unor activități bazate pe discuția sau jocul de rol. Are drept caracteristică principală faptul că autorul comentariului trebuie să fie fidel subiectului sau autorului analizat, prezentând ideile formulate de text și apoi susținând cu argumente propriile opinii formulate.

Programa propune o listă de termeni (de exemplu, *zabór*, *władza wykonawcza*, *hetman*) care pot constitui suportul pentru diverse exerciții de redactare și de structurare a unui text în secvențe distincte în funcție de tipul acestuia și de scopul pentru care este realizat: caracterizarea unor personaje istorice,

redactarea planului unei lucrări pe o temă de istorie; exerciții de exprimare în scris a propriilor atitudini și emoții, rezumare sau sinteză.

De asemenea, programa propune o listă de personalități reprezentative care vor fi nu doar subiecte de studiu, în legătură cu evenimentele care le pun în valoare activitatea, dar și teme pentru interviuri imaginare sau pentru simulări istorice (de exemplu, *Motivează-ți decizia* sau *Aș dori să fiu ca...*).

Contexte și exemple de evaluare continuă și sumativă

Evaluarea este o activitate complexă care vizează procesele și produsele învățării, fiind foarte importantă deopotrivă pentru profesor și pentru elevi. Prin evaluare, profesorul urmărește modul în care sunt dobândite competențele prevăzute de programă, iar elevii, prin feedback și autoevaluare, pot afla despre propriul proces de învățare.

Modalitățile de evaluare folosite pentru a aprecia cât de bine stăpânesc elevii o competență sunt numeroase: de la răspunsuri scurte la întrebări punctuale, care consolidează cunoașterea dobândită, la lucrări practice realizate individual sau în grup, pe parcursul activităților, cu o deschidere către lumea reală. Asemenea exemple sunt: construcții murale, expoziții, fotografii, audiții și înregistrări video.

Experiențele de învățare în context nonformal și informal pot completa paleta de activități autentice. Elevii ar trebui încurajați să desfășoare activități de voluntariat prin care dezvoltă competențe legate de piața muncii: utilizarea resurselor, abilități interpersonale, folosirea tehnologiei, înțelegere culturală. De exemplu, se poate realiza o călătorie în trecut prin intermediul monumentelor istorice păstrate: clădiri școlare, biblioteca, parohii, biserici, monumentul eroilor.

Grup de lucru

Elvira Codrea	Ministerul Educației Naționale
Laura Elena Căpiță	Institutul de Științe ale Educației
Cristina Albu	Inspectoratul Școlar Județean Suceava
Maria Chahula Ostrovschi	Școala Gimnazială <i>Henryk Sienkiewicz</i> Solonetu Nou, Suceava
Edwiga Molner	Școala Gimnazială <i>Krystyna Bochenek</i> Poiana Micului, Suceava